

Energijsko učinkovite alpske občine in alpska mesta

Fifty - avtomobil za izposajo v Langegg/A:
deljenje avtomobilov (carsharing) kot
dolgoročno varovanje podnebja

Konec februarja so tri vorarlberške občine Langenegg, Mäder in Zwischenwasser prejele zlato evropsko nagrado za energijsko učinkovitost (European Energy Award® - EEA) in se tako povzpele na vrh seznama energijsko učinkovitih občin, ki jim je bilo doslej podeljeno omenjeno mednarodno priznanje, v okviru katerega je bilo ocenjenih skorajda 600 mestnih občin in občin iz celotne Evrope.

Druge alpske občine, ki so prejele zlato nagrado EEA®, so Virgen/

A, Wolfurt/A, Luzern/CH in St. Johann im Pongau/A. Skupaj je nagrado v najvišji kategoriji prejelo 28 občin, ki tako izstopajo po zavzetem delovanju in izvajanju inovativnih ukrepov za energijsko učinkovitost in varstvo podnebja. Nagrada EEA® se podeljuje občinam, ki v praksi izvajajo 50 odstotkov obsežnega seznama ukrepov na področju energije in varstva podnebja. Skupaj je za nagrado EEA kandidiralo okoli 600 mestnih občin in občin iz celotne Evrope, od tega je bilo nemških občin okoli 150, iz Švice pa se je za nagrado potegovalo več kot 300 občin. V Franciji se je za sodelovanje odločilo osem občin in občinskih zvez, kot npr. Grenoble Alpes Métropole, v Italiji pa je število sodelujočih občin v zadnjem letu preseglo 30. Slovenija doslej za nagrado EEA še ni kandidirala. Nagrada EEA® je sistem upravljanja kakovosti in verifikacijski postopek, v okviru katerega se popišejo, ocenijo, načrtujejo, usmerjajo in tudi redno preverjajo dejavnosti v varstvu podnebja na lokalni ravni, da bi bilo tako mogoče opredeliti in v praksi uresničiti potenciale trajnostnega varstva podnebja. Cilje v zvezi s podnebjem je treba doseči dolgoročno, treba jih je tudi stalno izboljševati. Navsezadnje pa je občina za svoja prizadevanja na področju energije in varstva podnebja javno nagrajena, če dokaže, da je njen koncept energetske politike uspešen. Vir in druge informacije: http://www.ots.at/presseaussendung/OTS_20100223 (de), <http://www.european-energy-award.org/> (en). Filmi o nagradi EEA v Franciji, Nemčiji in Avstriji na <http://www.european-energy-award.org> (de/fr/en).

Vsebina

[Energijsko učinkovite alpske občine in alpska mesta](#)

[Alpe kot makroregija, a le s skupno identiteto](#)

[Potujoča razstava o alpski arhitekturi - Alpe kot bivanjski prostor](#)

[Jelenjad in risi odslej po koridorju med Alpami in Karpati](#)

[Ekološka mreža v Lombardiji določena z zakonom](#)

[Skupaj z Energy Globe na poti do energijsko varčne občine](#)

[Nova zvezka o prometu in urejanju prostora iz zbirke CIPRE compacts objavljena na spletu](#)

[Varstvo alpskih regij v Salzburgu se bo nadaljevalo](#)

[Omrežje alpskih regij](#)

[O tem in onem](#)

[Prireditve](#)

[Saj ni res, pa je!](#)

Alpe kot makroregija, a le s skupno identiteto

Skupaj za alpsko makroregijo: samo, če bomo združili moči, bo sodelovanje obrodilo sadove.

CIPRA, http://www.cipra.org/sl/presse/sporocilo-za-medije/sporocilo-za-medije/?set_language=sl (de/fr/it/sl)

12. marca 2010 so se v bavarskem Mittenwaldu/D zbrali predstavniki in predstavnice kantonov, dežel, zveznih dežel in pokrajin petih alpskih držav in v skupni izjavi zahtevali vzpostavitev evropske makroregije Alpe. Predlagana vzpostavitev makroregije ima po prepričanju CIPRE velike možnosti le v primeru, če bo tesno sodelovala z Alpsko konvencijo in če ji ne bo konkurenčna. CIPRA je izrazila svoje začudenje, da v izjavi ni izrecno omenjeno, katero območje naj bi ta regija sploh obsegala. Sodelovanje z zunajalpskimi območji je lahko priložnost samo v primeru, da je v središču trajnostni razvoj, ki upošteva potrebe in posebnosti celotne regije. Makroregija bo dosegla svoj smisel, če bo temeljila na skupni, tj. alpski identiteti in če bo v središču postavila probleme in priložnosti alpskega sveta. To pa je mogoče doseči zgolj z relativno ozko razmejitvijo Alp, kot jo predlaga Alpska konvencija. Alpska konvencija lahko tu ponudi bistveno širše rešitve. Vključevanje njenih organov, občin in regionalnih organov oblasti ter organizacij s statusom opazovalk so zato odločilnega pomena. Stališče CIPRE je objavljeno na: Vir:

Potujoča razstava o alpski arhitekturi - Alpe kot bivanjski prostor

Eden od 37 projektov, ki bodo prikazani na potujoči razstavi, je tudi stanovanjski objekt v Alberschwende/A.

15. maja bodo v Meranu/I odprli potujočo razstavo Alpska arhitektura - Alpe kot bivanjski prostor, ki bo nato obiskala vseh osem alpskih držav. Fotografska razstava prikazuje razvoj trajnostnih in inovativnih konceptov bivanja in poselitve, razpetih med pokrajino in poselitvenim prostorom na območju Alp. Fotografije prikazujejo 37 različnih oblik bivanja - široko paleto bivanja od deklishega internata do socialnih stanovanj, od počitniških stanovanj do domov za starejše občane, ki so se pojavljale v zadnjem desetletju. Osrednjo pozornost imata na fotografijah Hartmuta Nägeleja življenje alpskih prebivalcev, daleč stran od klišejev, ter dožemanje njihovega življenjskega prostora in pokrajine. Razstavo, ki si jo bo v Meranu mogoče ogledati do 12. 9. 2010, so skupaj pripravili galerija Kunst Meran in fundacija Zbornice za arhitekturo Južne Tirolske. Podrobnejše informacije na: <http://www.kunstmeranoarte.com/index.php?id=76&L=3> (de/it/en), <http://www.meran2010.info> (de/it/en)

Jelenjad in risi odslej po koridorju med Alpami in Karpati

Divjadi bi morali ponovno omogočiti lažje gibanje med Alpami in sosednjimi Karpati, to pa je tudi namen čezmejnega projekta o vzpostavitvi koridorja med Alpami in Karpati, ki se je začel izvajati pred kratkim. Projekt, ki ga sofinancira EU, zagotavlja okoli dva milijona evrov, s katerimi naj bi predstavniki varstva narave in prostorskega planiranja, prometa, kmetijstva in gozdarstva, lova ali turizma, predvsem pa skupaj z občinami, ki tudi sodelujejo pri projektu, opredelili ukrepe, s katerimi bi zavarovali medsebojno povezanost habitatov, in jih začeli tudi zgledno izvajati. Tako naj bi, denimo, jelenjad in druge živalske vrste na njihovih selitvenih poteh uporabljale zelene mostove in tako varno prečkale avtoceste in druge večje infrastrukturne objekte. Pod vodstvom zvezne dežele Spodnja Avstrija sodeluje pri projektu na področju upravljanja, raziskovanja, varovanja narave in infrastrukture enajst partnerjev iz Avstrije in Slovaške. Projekt, ki se bo končal poleti 2012, bo pomembno prispeval k uresničevanju ciljev Alpske in Karpatske konvencije ter Konvencije o biološki raznovrstnosti. Vir in nadaljnje informacije: <http://www.alpenkarpatenkorridor.at> (de), <http://www.wwf.at/de/akk> (de)

Ekološka mreža v Lombardiji določena z zakonom

V zadnjem času pripisujejo v Lombardiji/I potrebam živali in rastlin po mobilnosti ravno tako velik pomen kot potrebam ljudi. Deželno ekološko omrežje je bilo medtem uradno sprejeto, s tem pa je postalo tudi pravno zavezujoče. Pri vseh načrtih, ki se bodo v prihodnje izvajali na območju dežele, je treba upoštevati območja, ki so še posebno pomembna za selitve živalskih in rastlinskih vrst, te pa so navedene na kartah v obliki koridorjev, barier in ekološko pomembnih območij. Predvideno je tudi večletno spremljanje stanja v okolju. Lombardija je prva italijanska dežela, ki je mreži biotopov prisodila tako velik pomen. Lombardijsko omrežje je postalo pomemben element za ekološko omrežje v celotnem alpskem prostoru, katerega vzpostavitev se na različnih ravneh spodbuja v okviru aktualnega projekta ECONNECT. Vir in nadaljnje informacije na: <http://www.regione.lombardia.it/cs> (it), <http://www.econnectproject.eu> (sl/de/fr/it/en), <http://www.alpine-ecological-network.org> (en)

Skupaj z Energy Globe na poti do energijsko varčne občine

Fundacija Energy Globe bo od 28. marca 2010 dalje omogočila tudi lokalnim skupnostim, da v vlogi "energijsko varčnih občin" in s pomočjo spletnega portala za občine opravijo analizo lastne energijske bilance in jo tudi izboljšajo v skladu s trajnostnimi načeli. Prvotno se je akcija varčevanja z energijo začela v zasebnem sektorju, nato pa je bila prenesena še na občinsko raven. Stroški za energetski pregled prek spleta v okviru fundacije Energy Globe običajno znašajo za občine 2700 evrov, lahko pa pri bankah Wüstenrot in BAWAG P.S.K. v okviru pobude za energijsko varčno občino pridobijo tudi do 1000 evrov subvencijskih sredstev. Vse "energijsko varčne občine" se poleg tega avtomatično potegujejo za nagrado Energy Globe Award. Wolfgang Neumann, predsednik fundacije Energy Globe Foundation, meni, da portal upravljanje energije na lokalni ravni spremlja od začetne faze prek izdelave temeljnega načrta, zbiranja podatkov vse do izvedbe ter da občinam daje na razpolago obsežno zbirko gradiva. Nadaljnje informacije (v angleščini) si preberite na http://www.energyglobe.com/de_at/aktion-gemeinde/ (de). Predstavitev akcije za varčevanje z energijo za zasebna gospodinjstva je na voljo tudi v angleškem in nemškem jeziku na http://www.energyglobe.com/de_at/bauen-sanieren/ (de/en).

Nova zvezka o prometu in urejanju prostora iz zbirke CIPRE compacts objavljena na spletu

Odslej so na spletu objavljene tudi analize sprejetih ukrepov varstva podnebja na področju prometa in urejanja prostora. Na http://www.cipra.org/sl/cc.alps/rezultati/compacts/compacts-1/?set_language=sl (sl/de/fr/it/en) sta namreč objavljena oba osnovna dokumenta (CIPRA compacts), ki si ju je mogoče tudi presneti: Promet v času podnebnih sprememb in Urejanje prostora v času podnebnih sprememb. V obeh publikacijah CIPRA ponuja pregled ukrepov s področja prometa in prostorskega urejanja, ki se na območju Alp izvajajo zaradi preprečevanja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, pri čemer se njena poglobljena ugotovitev glasi: zastavljenih podnebnih ciljev ne bomo dosegli, če ne bomo spremenili svojega mobilnostnega vedenja. Po eni strani mora postati promet tovornih vozil dražji, po drugi strani pa je treba intenzivno spodbujati okolju prijazne oblike prevoza. Prostorsko načrtovanje lahko s svojimi instrumenti pripomore k varovanju ponorov toplogrednih plinov, kot so mokrišča, gozdovi in rečna območja ter k zagotavljanju površin za proizvodnjo obnovljivih virov energije. Pomembno pa je, da se odločitve glede prostorskih in poselitvenih struktur prenesejo z lokalne na regionalno raven.

Varstvo alpskih regij v Salzburgu se bo nadaljevalo

Konec februarja so v salzburškem deželni parlamentu razpravljali o spremembi zakona o varstvu narave, pri čemer je šlo za podrobnejšo opredelitev pojmov "alpska ledina" in "alpske regije" v zakonskem besedilu. Okoljevarstvene organizacije so v odprtem pismu pozvale deželno vlado, naj ne odpravi varstva alpske regije. Organizacije, ki so podpisale pismo, menijo, da sedaj veljavnemu varstvu narave grozi ukinitve, in izrazili kritiko zaradi nameravane ukinitve varstva "alpske ledine", da bi tako lahko poenostavili izvajanje projektov izrabe prostora v gorskem svetu Salzburga in okrepili planšarsko dejavnost. Kot je sporočilo avstrijsko krovno okoljsko združenje, je bil poziv uspešen: salzburški deželni parlament je sklenil, da sporne spremembe zakona ne bo. Vir: <http://www.umweltdachverband.at/fileadmin/user> (de), <http://www.salzburg.gv.at> (de)

Omrežje alpskih regij

Predstavniki 13 alpskih regij iz Avstrije, Francije, Italije, Slovenije in Švice so se prve dni letošnjega marca udeležili druge konference alpskih regij v Trentu/I in ob tej priložnosti naredili še en korak na poti k ustanovitvi mreže alpskih regij. Namen platforme je okrepiti medregionalno sodelovanje ter med seboj primerjati in izmenjavati politike za trajnostni razvoj gorskih območij s posebnim ozirom na vsebinska področja, povezana z Alpsko konvencijo. Marco Onida, generalni sekretar Alpske konvencije, je pojasnil, da so se z Omrežjem alpskih regij odprle nove možnosti za konkretno uresničevanje Alpske konvencije. V prvi fazi bo dejavnost platforme izključno v tem, da bo vsaka regija imenovala "kontaktno osebo", predstavniki pa so se tudi zavezali, da bodo najmanj vsako drugo leto organizirali konferenco mreže. V začetnem obdobju bo Omrežje alpskih regij usklajevala avtonomna pokrajina Trento, pri tem pa ji bo pomagal Stalni sekretariat Alpske konvencije. Vir in več informacij: sporočilo za javnost Stalnega sekretariata Alpske konvencije z dne 2. marca 2010, http://www.alpconv.org/theconvention/conv10_sl (sl/de/fr/it/en)

O tem in onem

Zbornik o izvajanju Alpske konvencije v Avstriji

Letna strokovna konferenca CIPRE Avstrija z naslovom Alpska konvencija in njeno izvajanje v Avstriji s pravnega vidika, ki je potekala lani jeseni, je bila dobro izhodišče za istoimenski zbornik, ki je bil izdan s finančno pomočjo ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo. Z izdajo publikacije so v CIPRI opravili pregled razmer v dosedanjem procesu izvajanja Alpske konvencije na nacionalni ravni. Prispevki uglednih strokovnjakov in strokovnjakinj, napisani v lahko razumljivem jeziku, dajejo namreč zaokroženo sliko trenutnih okoliščin v procesu izvajanja Alpske konvencije tako s pravnega vidika kot tudi v praksi. Zbornik, ki obsega 80 strani, lahko naročite na oesterreich@cipra.org (cena: 6,50 EUR). Več informacij na <http://www.cipra.org/de/CIPRA/cipra-oesterreich> (de)

Izšla je publikacija Berilo o trajnosti

V založništvu Andragoškega centra Slovenije je pred kratkim izšlo Brilo o trajnosti, ki jedrnat in nazorno predstavlja pojem trajnosti in njegovo uveljavljanje na Slovenskem. Brilo je nastalo na podlagi izobraževalnega programa Temeljno usposabljanje za trajnostni razvoj. Ključni element publikacije so komentariji, v katerih so primeri dobre prakse interpretirani kot zgledi trajnosti. Pri izboru primerov so avtorji upoštevali zgodovinsko

razsežnost, saj so bili prvi ukrepi s stališča trajnosti na slovenskem uvedeni že pred 525 leti, pa tudi prostorsko zastopanost. Berilo o trajnosti vstopa v slovensko javnost v času krize. Dostopni statistični podatki kažejo, da modeli in trendi razvoja niso trajnostni. Opozarja tudi na odsotnost izkušenj in znanja o delovanju pri večini prebivalstva, kar omogoča potratne, sebične in kratkoročne odločitve v škodo nas vseh. Letos spomladi bo Andragoški center Slovenije izpeljal Temeljno usposabljanje za trajnostni razvoj. Namenjen bo strokovnim delavcem v izobraževanju odraslih pa tudi ostalim zainteresiranim, ki se že lahko prijavijo na e-naslovu: mateja.pecar@acs.si. Vir: Andragoški center Slovenije

Nolympia 2018 nasprotuje kandidaturi Münchna za ZOI 2018

Platforma Nolympia (www.nolympia.de) (de) je nastala v Münchnu/D kot odziv na kandidaturo mesta München za olimpijske igre leta 2018. Na svoji spletni strani navaja 18 utemeljenih razlogov, ki govorijo proti kandidaturi mesta München - mestu, kjer sploh ni gora. Med drugim avtorji izčrpno in nedvoumno navajajo netrajnostne vplive, ki bi jih igre imele na podnebne spremembe in promet. Poleg tega je na spletni strani mogoče najti aktualnih informacij o prireditvah, nadaljnjih spletnih povezavah in stališčih. Platforma je rezultat sodelovanja med Družbo za ekološko raziskovanje (Göf) iz Münchna in okrožne skupine Zveze za varstvo narave iz Garmisch-Partenkirchna. Vir: <http://www.nolympia.de/> (de)

Nova izdaja priročnika o Alpski konvenciji

Stalni sekretariat Alpske konvencije je pred kratkim že drugič objavil svoj priročnik z naslovom Alpski signali 1: Alpska konvencija. T a prinaša obsežen in strnjen pregled sporazuma o varstvu in trajnostnem razvoju Alp. Ker je bila prva izdaja priročnika leta 2003 razprodana, so se v sekretariatu odločili za ponovno izdajo. Poleg tega so se v zadnjih letih pojavili novi, pomembni razvojni trendi, npr. na IX. alpski konferenci sprejete deklaracije o podnebnih spremembah in prebivalstvu ali sklenjeni akcijski načrt za podnebje v Alpah leta 2009. Publikacijo lahko naročite pri Stalnem sekretariatu Alpske konvencije na info@alpconv.org, <http://www.alpconv.org> (de/fr/it/sl/en).

Prireditve

Demonstracija/akcija: **Očistimo Slovenijo v enem dnevu!**. 10.4.2010 – 17.4.2010. Solčava . Jezik: sl. Organizira: CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp, Trubarjeva cesta 50, Ljubljana/SI.

Ekскурzija: **Zgradbe s prihodnostjo**. 22.4.2010 – 23.4.2010. Bolzano/I. Jezik: de, it, sl. Organizira: CIPRA Internationale Alpenschutzkommission, Im Bretscha 22, Schaan/FL.

Konferenca/kongres: **Environmental protection and mountains** . 27.4.2010 – 28.4.2010. Innsbruck/A. Organizira: Ständiges Sekretariat der Alpenkonvention, Goldenes Dachl, Herzog-Friedrich-Straße 15, Innsbruck/A.
Informacije: www.alpconv.org/NR/rdonlyres/FBD29AC6-CFF3-4071-A186-0628956CBD58/0/Leaflet_v11.pdf.

Konferenca/kongres: **European Geosciences Union - General Assembly 2010**. 2.5.2010 – 7.5.2010. Vienna/A. Jezik: en. Organizira: European Geosciences Union EGU, EGU Office Strasbourg c/o E.O.S.T., 5, rue René Descartes, Strasbourg Cedex/F.
Informacije: meetingorganizer.copernicus.org/EGU2010/session/2551/Mountain+Soils.

Delavnica/seminar: **Protecting Mountain Biodiversity**. 9.7.2010 – 23.7.2010. Italien Alps. Jezik: en. Organizira: Mountain Partnership Secretariat, Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), Signora Dr. Rosalaura Romeo, Programme Officer, Viale delle Terme di Caracalla, Rome/I.
Informacije: www.ipromo-school.it/en/course2010/courseprogramme2010.pdf.

Saj ni res, pa je!

... po otrocih so sedaj na vrsti še ledeniki iz epruvete. Za to potrebujemo razpršilce in dovolj velike količine vode. S pršenjem vode ledeniki rastejo, da je veselje. Kako to gre, nazorno pokaže Eduard Hendl: na sosedovi parceli v Schwarzwaldu/D trenutno nastajata dva prava ledenika.

Sicer bo te krasote konec že najpozneje zadnje dni maja, zato "gojitelju" ledenikov kritiki očitajo, da spravlja na svet mrtvorajene otroke. Kajti pravi ledenik je le tisti, ki preživi tudi poletje. Zato namerava Hendl naslednjo zimo svoje ledenike gojiti v Alpah. Vendar pa postopek še ni primeren za serijsko proizvodnjo. Kdor ne more pričakati dneva, ko bo opremo za izdelovanje ledenikov za začetnike mogoče kupiti v trgovini, se bo moral pač zadovoljiti z razpršilnikom za zalivanje trate. Če pa bo temperatura v vrtu previsoka, bo šlo tudi z zamrzovalno skrinjo ... Vir: <http://www.spiegel.de/wissenschaft/natur> (de)